

Nálada ve společnosti

Nálada ve společnosti je něco velice odlišného od toho, o čem mluvíme jako o „náladě“ jednotlivce. U jednotlivce může jít často o velmi rychlé střídání „nálady“ či spíš různých „nálad“, a to nikoli pouze pod vlivem vnějších okolností, ale často i pod rozličnými vnitřními vlivy fyziologickými, nervovými a duševními. Nálada ve společnosti není tak rychle proměnlivá, trvá déle – a to znamená, že je většinou také pod déle trvajícími „vlivy“ okolností. Ale šíří se jakoby „nákazou“; zejména však bývá často výrazem určité společenské situace, i když někdy přetrvává jisté významné změny, zejména protože se za nimi zpožďuje. (Např. dobrá nálada přetrvává, i když už vlastně není důvodů, anebo naopak přetrvává „blbá“ nálada nebo apatie, když už jsou naopak důvody k naději.) Pro „kolektivní náladu“ je nejdůležitější všechno to vzájemné a zase zpětné ovlivňování, odpovídající jakémusi připodobňování a napodobování, tedy mohli bychom říci: tím, jak se za přispění jednotlivců nálada jaksi emancipuje a stává čímśi jakoby samostatným a na skutečnosti jen málo závislým. To pak umožňuje všelijakým podvodníkům, podvodným „spásonosným oslům“, aby ten rozdíl, odstup, distanci „nálady“ uměle udržovali a zvětšovali, tak aby sám pohled na skutečnost byl upravován a opravován (hlavně prostřednictvím šíření lží a pseudoinformací). A na druhé straně sebelepší a sebeperspektivnější programy a již nastoupené a rozjížděné projekty mohou dokonce i selhat, když „blbá nálada“ je zbrzdí a někdy i zastaví, ačkoli to vůbec není (nebylo) nutné. Známe to z dějin, jak je možno prošvihnout příznivé „možnosti“.

(Písek, 130625-1.)